СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інноваційні технології навчання географії у сучасній школі»

Компонента освітньої програми — *обов'язкова* (6 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Географія
Спеціальність	014 Середня освіта (Географія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Ковбінька Галина Дмитрівна, к.геогр.н.
Контактний тел.	+380509129028
E-mail:	g.kovbinka@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	Очні консультації – вівторок 13.00–14.30 (за попередньою домовленістю); Онлайн консультації – четвер 14.40–15.30

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета дисципліни: сформувати у студентів сучасні педагогічні компетентності, необхідні для ефективного використання інноваційних методів і технологій у викладанні географії; сприяти розвитку критичного мислення, творчих і дослідницьких умінь; підготувати майбутніх учителів до інтеграції цифрових та інтерактивних підходів у навчальний процес з метою підвищення його якості та мотивації учнів.

Завдання. Виходячи з цього можна виділити такі основні завдання

- Розкрити суть поняття «інноваційні технології навчання географії» та їх місце в сучасній шкільній освіті.
- Охарактеризувати структуру професійно-педагогічної компетентності майбутнього вчителя географії.
- Проаналізувати сучасні методи навчання географії та критерії їх вибору залежно від теми, віку й рівня підготовки учнів.
- Дослідити технології модульного навчання та особливості їх застосування на уроках географії.
- Ознайомити студентів із формами організації краєзнавчо-туристської роботи в школі.
- Визначити роль профільного навчання географії як напряму інноваційної діяльності закладів загальної середньої освіти.
- Розкрити зміст екологізації географічної освіти та шляхи формування екологічної компетентності учнів.
- Розглянути прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках географії.
- Охарактеризувати культурологічний підхід у географічній освіті старшокласників.
- Сформувати вміння інтегрувати цифрові технології та ГІС у навчальні заняття з географії.
- Підготувати студентів до проведення пробного уроку географії з використанням інноваційних методів і засобів навчання.

• НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМ ВИКЛАДАННЯ ГЕОГРАФІЇ У ШКОЛІ	
Тема 1	Предмет і завдання інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі
Тема 2	Професійно-педагогічна компетентність майбутнього вчителя географії та роль педагогічної практики у її формуванні
Тема 3	Розвиток інноваційних технологій навчання географії у сучасній школі
Тема 4	Методи навчання географії у школі
Тема 5	Підготовка майбутніх учителів географії до краєзнавчо-туристської роботи
Тема 6	Технології модульного навчання у ЗЗСО
МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ГЕОГРАФІЇ У ШКОЛІ	
Тема 7	Профільне вивчення географії як один з напрямів інноваційної діяльності ЗЗСО
Тема 8	Вплив сучасних тенденцій у географічній науці на процес вивчення географії у школі
Тема 9	Екологізація географічної освіти
Тема 10	Система методичної підготовки майбутніх учителів
Тема 11	Організація роботи учнів на уроках географії
Тема 12	Активізація учня на шкільних уроках географії
Тема 13	Культурологічні засади географічної освіти старшокласників

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Під час викладання курсу «Інноваційні технології навчання географії у сучасній школі» залучається низка сучасних освітніх технологій, зокрема, інформаційно-комп'ютерні технології (у тому числі ГІС), інтерактивні заняття (дискусійні групи, заняття з навчанням одних студентів іншими), інтегровані заняття, елементи педагогічної практики.

Форми організації навчальної роботи загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/позааудиторні); конкретні (лекції, практичні заняття, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних/індивідуальних дослідницьких завдань).

Під час вивчення курсу доцільно використовувати наступні методи навчання:

- проблемного навчання;
- словесні (лекція, бесіда з елементами дискусії, пояснення) — для проведення лекційних занять;
- наочні методи (демонстрація, презентації, ілюстрації, відеоматеріали, цифрові карти, ГІС) — переважно для практичних занять;
- практичні заняття та тренінги;
- навчально-рольова дискусія;
- проектний та дослідницький методи;
- аналіз джерел і фахової літератури;
- педагогічна практика як форма закріплення методичних умінь;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси-ресурси, вебінари, web-конференції).

• ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: при вивченні дисципліни «Інноваційні технології навчання географії у сучасній школі» рекомендується використовувати такі методи і форми контролю:

- для контролю засвоєння лекційного матеріалу: письмові модульні контрольні роботи; поточне тестування; оцінка за індивідуальне навчальне завдання;

- для контролю і оцінювання практичних робіт: практична перевірка і оцінювання кожної практичної роботи;
- додатково: звіти, реферати, проєкти (наскрізні, індивідуальні та командні); поточний і підсумковий тестовий контроль.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, написання модульних робіт і самостійної роботи та має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати впродовж семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточними видами контролю та 40 балів — у процесі підсумкового контролю (заліку). Максимальна кількість балів за змістовий модуль 1 становить 24 бали, за змістовий модуль 2 — 16 балів.

*Підсумковий контроль — **залік.***

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Студент, який упродовж семестру набрав не менше 50 балів і виконав навантаження за всіма кредитами, має право не складати залік і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку з дисципліни. Студент, який набрав менше 35 балів, не допускається до складання заліку.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання, за умови, що кожна тема повинна бути здана хоча би на мінімальну оцінку. Роботи, які здаються невчасно без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання рубіжних контролів (модулів) відбувається за дозволом лектора за наявності документів, що підтверджують поважні причини. Студенти повинні виконувати всі роботи самостійно, без допомоги сторонніх осіб чи використання заборонених джерел (у тому числі різних девайсів). При дистанційному навчанні або онлайн-тестах заборонено користуватися матеріалами, не передбаченими правилами проведення оцінювання (пошуковими системами, готовими відповідями тощо). У разі виявлення таких порушень роботи не оцінюватимуться, а результати анулюються.

Відвідування занять (лекційних і практичних) є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, академічна мобільність) навчання може відвідуватися індивідуально в онлайн-формі за попередження викладача.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» посилання
- «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» посилання
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» посилання

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися

викладачем для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Безуглий В. В. Педагогічні можливості комп'ютерних систем при вивченні фізичної географії // Рідна школа. — 2000. — № 12. — С. 30–32.
2. Елькін М. В. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя географії засобами проектної діяльності: Автореф. дис. ... канд. пед. наук / Бердянський державний педагогічний університет. — К., 2005. — 22 с.
3. Кобернік С. Г. та ін. Методика викладання географії в школі: навчально-методичний посібник. — К.: Стафед-2, 2000. — 320 с.
4. Коваленко Є. І., Криловець М. Г., Сахненко А. О. Методичні рекомендації з організації позакласної роботи з географії в 6–10 класах загальноосвітньої школи. — Ніжин, 1992. — 116 с.
5. Криловець М. Г. Теоретико-методологічні основи методичної підготовки вчителів географії // Актуальні питання природознавства: зб. наук. праць. — Ніжин, 1995. — С. 57–60.
6. Мелько Л. Ф. Шкільний підручник у формуванні культурологічних засад географічної освіти старшокласників // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць. — К.: Педагогічна думка, 2000. — Вип. 2. — С. 101–104.
7. Олійник В. О. Система педагогічної освіти та педагогічні інновації // Директор школи, ліцею, гімназії. — 2001. — № 4. — С. 61–69.
8. Саюк В. І. Місце і роль ігрових технологій у навчанні географії // Географічна наука і освіта в Україні: зб. наук. праць. — К.: Фітосоціоцентр, 2000. — С. 63–64.
9. Тімець О. В. Краєзнавство і туризм у системі національної педагогічної освіти // Педагогіка і психологія професійної освіти. — 1998. — № 5. — С. 129–135.
10. Шоробура І. М. Шкільна географічна освіта: історія, проблеми, перспективи. — Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. — 350 с.